

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.treasury.gov.ua/main/uk>.
2. Проект ліберального Податкового кодексу: які зміни пропонують запровадити з 2018 року [Електронний ресурс] / Офіційний сайт «Дебет-кредит». – Режим доступу : <https://news.dtki.ua/taxation/common/43328>.

УДК 336.711.65

Тараленко О.О.,

аспірантка I курсу, спеціальність «Банківська справа»

Київський національний торговельно-економічний університет

Івасів І.Б.,

д. е.н., професор кафедри «Банківська справа»

ДВНЗ “КНЕУ імені В. Гетьмана”

Напрями ризикоорієнтованого нагляду за неплатоспроможними банками

Банківський нагляд в цілому відіграє найважливішу роль в світовій економіці і економічному розвитку кожної держави. В Україні банківська реформа і, зокрема, реформа банківського нагляду, має істотне значення для диверсифікації економіки та сталого довгострокового зростання. Тому в останні роки НБУ проводить глибоку реформу банківського сектора [2]. ЄС також активно модернізує свій фінансовий сектор – прийняття нової Базельської угоди по капіталу, присвяченого банківського нагляду, підкреслює важливість реформи нагляду для економіки ЄС. У всьому світі розвиток банківської реформи рухається в напрямку міжнародної конвергенції. Тому реформа банківського сектора будь-якої країни також представляється запорукою успішної інтеграції її в світову економіку.

Вироблені світовою банківською практикою підходи до організації банківського нагляду в цілях підвищення його ефективності зводяться до переходу на ризикоорієнтований нагляд, завдання якого полягають у:

- запобігання виникненню ризиків, що викликають системні банківські кризи;
- своєчасному виявленні зон підвищеного ризику;
- усуненні наслідків ризиків з найменшими соціальними та інституційними втратами.

Отже, рішення задач ризикоорієнтованого нагляду має здійснюватися за трьома напрямками. При цьому найважливішим стає питання забезпечення нагляду надійним інструментарієм [3 с. 127]. На даний момент банківський нагляд застосовує такі інструменти, що відповідають вимогам ризикоорієнтованого нагляду:

- запобігання виникненню ризиків – пруденціальні норми нагляду;
- виявлення ризиків – документарний нагляд з елементами ранньої діагностики;
- усунення наслідків ризиків – заходи наглядового реагування.

Розглядаючи місце банківського нагляду в механізмі адміністративно-правового регулювання банківської діяльності, можна позначити його як діяльність, яка забезпечує: виявлення відступів від прописаних регулюючими нормами правил здійснення банківських операцій (і діяльності в цілому); примушування до реалізації норм, а за порушення притягнення до відповідальності; моніторингу стану об'єкту з метою визначення необхідності коригувань в регулюванні.

Однак у процесі розвитку фінансової системи стало зрозуміло, що нагляд за стандартними нормативами не рятує фінансовий ринок від стресів, і що за кожним банком слід спостерігати індивідуально і прораховувати для нього різні ситуації. Так була розроблена стратегія банківського нагляду SREP, яку щорічно проходить кожен з банків ЄС. Для 118 системно значимих банків (загальні активи складають близько 82% банківської

системи) це робить безпосередньо Європейський Центральний банк, менш значущі банки оцінюються національними регуляторами. Українська банківська система також включена в дану систему нагляду і її роботу оцінюють за чотирма напрямками:

1. Оцінка бізнес-моделі. Регулятор оцінює, наскільки бізнес-модель банку дозволяє йому успішно функціонувати на протязі трьох років.

2. Оцінка корпоративного управління та ризик-менеджменту. Оцінюється, наскільки організаційна структура банку, а також кваліфікація його керівництва і ключових підрозділів дозволяє ефективно управляти структурою з урахуванням розміру і рівня складності проведених операцій.

3. Оцінка ризиків капіталу. Робиться висновок щодо того, наскільки капітал банку достатній для покриття збитків в результаті реалізації ризиків, властивих його діяльності. Перелік ризиків може відрізнятися для кожної фінансової установи: кібер-ризик, падіння цін на державні цінні папери.

4. Оцінка ризиків ліквідності і фондування. Проводиться оцінка того, наскільки банк готовий до відтоку коштів вкладників, у тому числі в умовах кризи, коли такі відтоки значно збільшуються[1, с. 87].

Застосування ризикоорієнтованого підходу в банківському нагляді передбачає, що наглядаючий орган не тільки зможе перевіряти відповідність банківської організації комплексу формальних вимог, але в більшій мірі оцінити якість та ефективність системи внутрішнього контролю банківської організації і як наслідок оцінити рівень фінансової стійкості і стабільності.

Таким чином, з розвитком світової фінансової системи відбувається трансформація підходів до організації банківського нагляду і регулювання діяльності фінансових організацій і ринків, так як витрати на моніторинг та профілактику стійкості кредитних організацій виявляються істотно нижче витрат на подолання наслідків локальних і системних фінансових та банківських криз. Однак основне завдання банківського нагляду як елемента державного регулювання залишається незмінним – підтримка стабільності функціонування банківської системи в цілому.

Список використаних джерел:

1. Д'яконова І. І. Модернізація банківського нагляду в Україні. – Суми: Університетська книга, 2008. – 279 с.
2. Стратегія національного банку України. Джерело: [https:// bank.gov.ua](https://bank.gov.ua)– Дата звернення 07.11.2018.
3. Швець Н.Р. Формування нових правил і принципів банківського нагляду в Україні. – Чернівці: Рута, 2009. – 360 с.

УДК 347.736(477)

Фінько О. Л.,

магістрант МП «Фінансовий менеджмент у сфері бізнесу»,

Островська О. А.,

к.е.н., доц., доцент кафедри корпоративних фінансів і контролінгу

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Еволюція законодавства про банкрутство в Україні

Забезпечення стійкого розвитку підприємництва є запорукою сталого розвитку економіки будь-якої країни. Водночас, розвиток підприємництва залежить, серед іншого, від досконалості законодавства з питань банкрутства, зокрема - від закладених у нормативно-правових актах способів відновлення платоспроможності та попередження ліквідації компаній [1, с.40].

Банкрутство від часів його виникнення як інституту економічних відносин має довгий історичний шлях: поняття неспроможності було відоме на початку зародження товарно-грошових відносин. Однією з перших пам'яток права, в якій є намагання надати правову оцінку неспроможності, стала «Руська правда» Я. Мудрого 1016 р., якою встановлено право кредитора продати боржника у випадку його неможливості погасити борг.

Норми українського дореволюційного законодавства про банкрутство були тісно пов'язані з нормами російського права у зв'язку із перебуванням